
TALEPUNKT

Udenrigsministeriet

Nordgruppen

Til: Udenrigsministeren

J.nr.: 400.E.9.

CC:

Bilag: Diverse

Fra: Udenrigspolitik

Dato: 6. december 2006

Emne: Folketingets Europaudvalg 08.12.2006: **Åbent samråd om EU's absorptionskapacitet ifm. nuværende og fremtidige udvidelsesprocesser.**

Samrådsspørgsmål A stillet af Europaudvalget den 16. november 2006:

” Ministeren bedes redegøre for den danske regerings holdning til begrebet absorptionskapacitet, herunder regeringens vurdering af begrebets betydning for EU's nuværende og fremtidige udvidelsesprocesser, jf. Kommissionens specialrapport om EU's evne til at integrere nye medlemslande (Anneks 1 til Kommissionens udvidelsesstrategi, KOM (2006) 0649).”

Det Europæiske Råd opfordrede den 15. – 16. juni i år som forberedelse af den generelle drøftelse af EU's udvidelsesstrategi på december-topmødet Kommissionen til ”samtidig med fremlæggelsen af de årlige fremskridtsrapporter om udvidelsen og førtiltrædelsesprocessen at udarbejde en sær-rapport om alle relevante aspekter i relation til EU's absorptionskapacitet. Denne specifikke analyse bør også behandle spørgsmålet om, hvordan udvidelsen nu og i fremtiden opfattes af borgerne, og den bør tage hensyn til behovet for at forklare udvidelsesprocessen fyldestgørende for EU-offentligheden.”. Den bestilling afspejlede en erkendelse af, at der var behov for en mere systematisk analyse af det begreb om absorptionskapacitet, som jo siden fastlæggelsen i 1993 af Københavnskriterierne har (skullet) indgå(et) i EU's håndtering af kommende videre udvidelser.

Baggrunden er den, at det allerede efter Kommissionens fremlæggelse af sin udvidelsespakke sidste år stod klart – og bl.a. fremgik af konklusionerne fra udenrigsminister-rådsmødet i december – at EU i 2006 burde have, som det hed, ”en nødvendig videre drøftelse” af udvidelsesstrategien. Fra dansk side byder vi denne drøftelse af udvidelsen, herunder af EU’s absorptionskapacitet, velkommen. Det står klart, at der er behov for ny enighed i EU for at sikre en solid forankring af den fortsatte udvidelsesproces.

Begrebet absorptionskapacitet har som nævnt eksisteret siden 1993. Der er ikke tale om at opfinde et nyt kriterium.

På dansk side finder vi, at beslutninger om EU’s absorptionskapacitet må baseres på politiske afgørelser blandt medlemslandene. Som det fremgår af konklusionerne fra København 1993: én ting er de krav, som stilles til ansøger- og kandidatlande; en anden er EU's egen evne til at optage nye medlemmer – og det kan i sidste ende kun medlemslandene forholde sig til. Vi mener ikke, at man kan betragte absorptionskapacitet som en rent teknisk størrelse, der kan måles og vejes af Kommissionen med et klart facit som resultat. Og det er dét Kommissionen i nogen udstrækning lægger op til, når de i sær-rapporten taler om integrationskapacitet og sætter sig selv i førersædet for en bedømmelse af om denne kapacitet er tilstede. Derfor foretrækker jeg også den oprindelige betegnelse ”absorptionskapacitet” i stedet for Kommissionens nye forslag ”integrationskapacitet”. Men det afgørende er naturligvis indholdet.

Uagtet, at der altså i sidste ende er tale om en politisk afgørelse, er vi fra dansk side helt enige med Kommissionen i, at der med fordel kan udarbejdes

konsekvensvurderinger ("impact assessments") på vigtige punkter og tidspunkter i udvidelsesprocessen for et givent kandidatland. Det kan f.eks. være ved stillingtagen til medlemskabsansøgninger, ved indledning af optagelsesforhandlinger samt i forbindelse med selve tiltrædelsen på centrale politikområder såsom fri bevægelighed for personer, grænsekontrol, landbrug og transport. Hermed styrkes grundlaget for de politiske beslutninger, som medlemslandene skal træffe.

Det er efter dansk opfattelse – og igen på linje med Kommissionens – afgørende, at konditionalitet fortsat er omdrejningspunkt for EU's udvidelsesproces. Lad mig derfor, i forhold til de konkrete forhandlinger med et kandidatland – nuværende eller fremtidigt, i denne sammenhæng fremhæve et enkelt forhold: Danmark finder det vigtigt, at den opstrammede forhandlingsramme udstukket af Det Europæiske Råd i december 2004 udmøntes i praksis. Det indebærer, at fremdrift i forhandlingerne med det enkelte kandidatland alene bestemmes af landets faktiske fremskridt i tilpasningen til [europæiske standarder og] EU's *acquis*.

Kun ved at vise i praksis, at der er tale om en forsvarlig og kontrolleret udvidelsesproces, og ved parallelt at vise at EU er i stand til at skabe resultater, kan man sikre og fastholde den nødvendige tilslutning og i sidste ende: befolkningens opbakning bag EU, der jo er en forudsætning for, at de enkelte lande til sin tid vil stemme for optagelse af nye lande.

Som tidligere nævnt, er der ikke tale om at opfinde et nyt kriterium. Og fra dansk side ønsker vi f.eks. ikke i forbindelse med en generel drøftelse af udvidelsen at stille spørgsmålstegn ved EU's gentagne løfter til Vestbalkan om et europæisk perspektiv og altså, på sigt, EU-medlemskab. Men fuldstændig på linje med Kommissionen opfordrer vi til påpasselighed i forhold til indgåelse af nye forpligtelser. Både fordi potentielle kandidatlande (i overensstemmelse med de grundlæggende principper om 'konditionalitet' og 'egne meritter') konkret skal vise sig klar til næste skridt, før det tages. Og fordi EU samtidig i nuværende såvel som kommende medlemslandes almindelige interesse skal kunne klare en udvidelse uden at sætte EU's sammenhængskraft og samarbejdets effektivitet over styr. Det har jo hverken medlemslande eller kandidatlande nogen gavn af.

Udenrigspolitik